

NAS GLAS

Glasilo Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo

v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravištvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad. — Pošt. ček. rač. št. 11.467.

Seznam

pri Zvezi državnih nameščencev za Slovenijo včlanjenih strokovnih in stanovskih organizacij ter okrožnih skupin.

A) Plačujoče organizacije (čl. 6. pravil). — B. Neplačujoče okrožne skupine (čl. 7. pravil). Naziv organizacije; Sedež; Število članov; Ime predsednika.

A.

Udruženje jugoslovenskog učiteljstva u Beogradu, poverjeništvu; Ljubljana; 2155; Andrej Skulj, oblastni nadzornik za šolske vrtove, Ljubljana. Sekcija Saveza finančne kontrole; Ljubljana; 850; Dinko Ozimič, preglednik finančne kontrole, Šoštanj. Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo; Ljubljana; 704; Martin Gruđen, poštini zvanik, Ljubljana. Oblastna organizacija poštinih telegrafskih in telefonskih uslužbencev; Ljubljana; 700; Joško Čampa, p. t. t. činovnik, Ljubljana. Društvo državnih upokojencev in upokojenk; Maribor; 512; Dr. Josip Kronvogel, dvorni svetnik v p., Maribor. Društvo kaznilniškega in jetniškega nadzorovalnega osebja kraljevine SHS; Ljubljana; 328; Anton Franetič, jetniški paznik, Ljubljana. Udruženje poreskih činovnika kraljevine SHS, sekcija; Ljubljana; 270; Stanko Ribnikar, davčni upravitelj, Ljubljana. Profesorsko društvo, sekcija; Ljubljana; 250; prof. Fran Jeran, Ljubljana. Društvo upokojenk in upokojencev drž. monopolov; Ljubljana; 214; Josip Zupan, upokojenec tob. tovarne, Ljubljana. Društvo učiteljstva meščanskih šol v Sloveniji; Maribor; 200; Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole, Maribor. Društvo državnih pisarniških uradnikov za Slovenijo; Ljubljana; 160; Ignacij Ruš, srezki tajnik, Ljubljana. Maturantsko društvo poštinih in brzojavnih uradnikov, podružnica; Ljubljana; 143; Ivan Zupanec, p. t. t. činovnik, Ljubljana. Društvo državnih računskih in blagajniških uradnikov za Slovenijo; Ljubljana; 141; Josip Pirc, rač. svetnik, Ljubljana. Društvo orožniških upokojencev za Slovenijo; Ljubljana; 132; Martin Malcen, orožniški stražmojster v p. — Ljubljana. Društvo zemljejniznih uradnikov in izprašanih aspirantov; Ljubljana; 115; Fran Petrovčič, pis. nadoficijal, Ljubljana. Društvo konceptnih uradnikov politične uprave za Slovenijo; Ljubljana; 109; Dr. Rudolf Andrejka, vladni svetnik, Ljubljana. Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo; Ljubljana; 106; Anton Svetek, rač. direktor v p., Ljubljana. Društvo kmetijskih strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast; Maribor; 70; Ing. Josip Zidanšek, kmetijski referent mar. oblasti v Mariboru. Društvo sodnih poduradnikov in slug za Slovenijo; Ljubljana; 65; Ivan Stavec, sodni sluga, Ljubljana. Društvo finančnih konceptnih uradnikov za Slovenijo;

Ljubljana; 59; Stefan Sušec, fin. svetnik, Ljubljana. Društvo davčnih izvrševalcev za Slovenijo; Ljubljana; 58; Ivan Illovar, davčni izvrševalec, Ljubljana. Udruženje jugoslovenskih geodeta, sekcija; Ljubljana; 52; Ing. Vladimir Vrtel, nadgeometer, Ljubljana. Jugoslovensko veterinarsko udruženje, sekcija; Ljubljana; 35; Pravoslav Rebek, gran. veterinar, Rakek. Zveza upokojenih častnikov, vojaških uradnikov in njih vdov; Ljubljana; 34; Josip Kubelka, lin. kapetan v p. Društvo okrajnih domenskih gozdarjev Slovenije in Dalmacije; Ljubljana; 30; Alojzij Rihteršič, okr. gozdar, Celje. Društvo cestnih in rečnih nadzornikov za Slovenijo; Ljubljana; 27; Ivan Tavčar, cestni nadzornik, Kranj. Društvo prometnih poštinih uradnikov; Ljubljana; 27; Fran Šalehar, p. t. t. činovnik, Ljubljana. Društvo drž. upravnih uradnikov zdravstvenih in skrbstvenih zavodov in osrednjih oblastev za Slovenijo; Ljubljana; 26; Ivan Prekoršek, upravnik bolnice, Celje. Društvo poštinih konceptnih in tehničnih uradnikov; Ljubljana; 17; Anton Vešenjak, šef odseka poštne direkcije, Ljubljana. Društvo kaznilniških in jetniških uradnikov; Maribor; 14; Dr. Fr. Janković, kaznilniški zdravnik, Maribor. Udruženje monopolskih činovnika i službenika Beograd, poverjeništvu; Ljubljana; 14; Fran Golob, šef odeljenja tob. tovarne, Ljubljana. — A. Skupaj 7617.

B.

1. Društvo jugoslovenkih drž. uslužbencev in upokojencev; Maribor; 1046; Dr. Adolf Pečovnik, prosvetni inspektor, Maribor; 2. Udruženje drž. nameščencev in upokojencev; Kranj; 124; Ivan Košnik, gimn. direktor, Kranj. 3. Društvo drž. nameščencev in upokojencev za pol. okraj Ptuj; Ptuj; 108; Ladislav Jerše, davčni nadupravitelj, Ptuj. 4. Društvo drž. nameščencev in upokojencev; Murska Sobota; 92; prof. Rudolf Pregelj, Murska Sobota. 5. Krajevna organizacija drž. nameščencev in upokojencev; Kamnik; 90; Fran Kratnar, davč. nadupravitelj v p., Kamnik. 6. Društvo drž. nameščencev in upokojencev; Krško; 59; Fran Pavšič, nadpoštar, Krško; 7. Društvo javnih nameščencev in upokojencev; Konjice; 50; Rafael Mahnič, vladni tajnik, Konjice. 8. Društvo javnih nameščencev in upokojencev; Celje; 32; prof. Slavko Raič, Celje. — B. Skupaj 1601.

Zveza in številčnost njenega članstva.

Namen objave* vseh strokovnih in stanovskih organizacij drž. nameščencev ter okrožnih skupin (krajevnih organizacij), ki so včlanjene v naši Zvezi, je, nuditi po eni strani vsem še neorganiziranim našim to-

varšem možnost ugotovitve, v katero organizacijo po svoji stroki spadajo, po drugi strani pa na zanesljiv način opozoriti vse okrožne skupine na neobhodno perlustracijo tistega njihovega članstva, za katero sicer strokovne organizacije obstoje, a članstvo samo nima toliko stanovske zavesti, da bi jih s svojim pristopom moralno in materialno podprlo.

Načelo sedanjega Zvezinega odbora je, zamoriti vsak čut prizanesljivosti napram tako zvanim divjakom.

Če bo treba, bo Zveza pokazala v doglednem času nanje tudi s prstom. — Pripravlja se statistika vseh neorganiziranih naših tovarišev z individualno navedbo njih imen, ki jo bomo po sili razmer brez pardona tudi objavili.

O neobhodni potrebi in o pomenu ustanovitve močne centralne pokrajinske organizacije smo letos že dovolj pisali.

Treba je končno preiti k dejanjem in zgrabit za zlo pri korenini. Statistični material, ki ga je zbrala Zveza na podlagi svoje okrožnice z dne 10. januarja t. l. št. 2-27, kaže presenetljivo sliko. Tudi pri nas v Sloveniji imamo poprečno še okroglo 30 odstotkov takih tovarišev, ki uživajo sadove svojih strokovnih (stanovskih) organizacij, ne da bi za njih pridobitev samo z mezincem gani. Je pa tudi nekaj takih organizacij — za nje seveda ne veljajo te vrstice — ki smejo s ponosom trditi, da se število njih članov krije s številom v dotično stroko spadajočih tovarišev.

Resnica je, da je posredno v Zvezi vpisanih članov danes 7600 in da je Zveza od lanskega leta pridobila na članstvu za 300 odstotkov, resnica pa je tudi, da nas manjka, bodisi vsled nedostopnosti izvestnih strokovnih udruženj, ki se še vedno pomišljajo pristopiti k Zvezi, bodisi vsled sterilnosti nekaterih društvenih odborov ali pa zbog nezavednosti poedinih tovarišev, še vedno najmanj 7000, ker imamo po zadnjih uradnih podatkih v Sloveniji samo kronskih upokojencev okroglo 6000.

Pot do popolne organizacije je torej še dolga in trnjeva, zato se ne smemo čuditi, ako ni beležiti uspehov.

In v Beogradu menijo gospodje od Glavnega Saveza, da je organizacija v Sloveniji še najbolj razpredena. Kakšne morajo biti torej razmere šele v drugih pokrajinah!

Vse strokovne (stanovske) organizacije so prejele te dni pod št. 488-27 od Zveze posebno okrožnico. Zveza pričakuje, da bodo dospel odgovori tajištvu brezpogojno do določenega roka (10. avg.). Na osnovi zbrane gradiva bo Zveza sestavila točen (po stanju z dne 1. julija t. l.) statistični pregled, ki bo služil za njene nadaljnje ukrepe.

* Na prvem mestu.

Tudi okrožnim skupinam je bila pod štev. 489-27 odposlana okrožnica z določenimi smernicami za nadaljnje delovanje.

K objavljenemu seznamu včlanjenih organizacij — za njih zaporedno razvrstitev je bilo merodajno število članov — je treba pripomniti, da nam »Društvo učiteljstva meščanskih šol«, ki je pristopilo k Zvezi 1. julija t. l., do danes (21. julija) še ni moglo javiti števila članov in da smo ustanovili številko 200 po domnevi.

Enako nismo navedli med okrožnimi skupinami »Udruženja javnih nameščencev in upokojencev« v Novem mestu, ker še nimamo potrebnih podatkov.

Zveza je bila deloma v kontaktu, ali pa je še v pogajanjih z vsemi ostalimi organizacijami, ki stoje danes še izven nje. Te organizacije so:

1. »Udruženje visokošolskih nastavnikov«,
2. »Udruženje jugoslovenskih arhitektov in inženjerov«,
3. »Društvo učiteljstva na drž. obrtnih učiliščih, sekcija«,
4. »Udruženje carinskih činovnika, odbor«,
5. »Udruženje gledaliških igralcev, mestni odbor«,
6. »Udruženje drž. služiteljev kraljevine SHS Beograd, oblastni odbor za Slovenijo« in
7. »Društvo drž. policijskih nameščencev za Slovenijo«.

Mnogo je upanja, da organizaciji pod 4. in 5. že v doglednem času pridobimo, dočim od drugih udruženj danes še ne moremo podati nobene izjave. »Društvo slovenskih sodnikov«* je žal na svojem zadnjem obnem zboru pristop k Zvezi definitivno odklonilo.

Apeliramo na vse gg. tovariše, ki imajo dobro voljo in zmisel za močno skupno udruženje s prošnjo, da skušajo z živo in prepričevalno besedo širiti idejo naše organizacije vsepovsod in ob vsaki priliki, kjerkoli in kadarkoli se pokaže potreba.

Temelj in polovica stavbe sta dograjena, skrbimo, da bo stavba čim preje pod streho!

Zveza drž. nameščencev za Slovenijo
v Ljubljani.

dne 21. julija 1927.

Za odbor:

Joža Bekš, tajnik; Milan Paternoster, nač.

Reorganizacija Saveza nabavlj. zadrug.

V poslednji številki »N. Gl.« smo objavili referat podpredsednika Saveza nabavlj. zadrug g. Toma Jovanovića, ki ga je iznesel dne 3. junija na predkonferenci, dan pred obnim zborom Saveza nab. zadrug, ki se je vršil 4. junija letos. Razumljivo, da so ga vsi prebrali z največjim interesom, saj posega neposredno v materialne interese vsega drž. nameščenstva. Predlog gre za cilj, da bi vsi državni nameščenci ali prostovoljno ali s prisilnim štedenjem plačevali potem odtegljajev v državno blagajno prvo leto mesečno po 10 Din, nadaljnje dve leti pa po 5 Din na mesec. Državnih in samoupravnih nameščencev je nad 200.000 in bi se potem takem steklo v državno blagajno, odnosno v blagajno Saveza nab. zadrug v 5 letih vsota po 56 mil. Din. Potom vzgojne minimalne štednje bi znašal ta prispevek, če vložiti vsak nameščenec mesečno samo 1 Din, v treh letih 7.200.000 Din. Račun je dokaj priprost. Razen dosedanjega enega — edinega kredita zadrugam — bi nudil Savez iz tega kapitala tudi osebni kredit vsem združnikom, t. j. članom nab. zadrug.

* Glej »Naš Glas« z dne 30. junija 1927. št. 18

Nas interesira zaenkrat samo ta projekt. Sklepajoč iz zatrdila g. referenta, da bo ta dobro zasnovani reformistični predlog in načrt predložen v navzočnosti uradnega delegata g. finančnega ministra, in da bo ta predlog Saveza, ki ima poluradni značaj, baš vsled tega sprejet, ne moremo prav nič dvomiti, da se to tudi ne bo zgodilo. Vprašanje je sedaj, kaj poreko k temu načrtu državni nameščenci.

Vsi drž. nameščenci bodo morali prispevati, deležni pa bodo blagodatni posojila z zmernimi obrestmi samo člani nabavlj. zadrug. Vsekako je to migljaj, ki naj služi nabavljalnemu zadrugam v prosep in boljši procvit. To je moralna stran tega predloga, ki ga moramo samo pozdravljati. Vprašanje pa je, kaj poreko k odtegljajem oni drž. nameščenci, ki niso ali ki nočejo in ki zopet ne morejo biti člani nabavljalnih zadrug? Le-ti bodo dvignili krič. — Kar oktroirati odtegljaje, od katerih ne bomo imeli haska, to je zopet nasilje! Bodo vikali. Tak oktroa je senca te moralne strani.

Z materialne strani je kopičenje odtegljajev v eni roki nepriporočljivo. Mi smo mišljenja, da morajo dobiti v roke tak fond lastne v to svrhu ustanovljene kreditne zadruge, ki se naj formirajo po oblasteh. Res je, da je centralizacija kapitala zaradi režije in uspešnejšega obratovanja koristna, vprašamo pa — da zaidemo globlje v jedro — kdo ima koristi od tega? Samo tisti, ki hoče imeti vse niti, po katerih lije dotok dobička nazaj, trdno v svojih rokah, da se mu jasni lice ob ugodni bilanci, ko vidi, kako se mu množe viri. Državni nameščenci posojajo denar brezobrestno, zato hočejo, da imajo koristi pač sami od tega kapitala in to brez izjeme vsi, kadarkoli nastane sila in potreba. — In kdo danes ni v nui? Če se pa že hoče centralizirati ves kapital, naj se osnuje oblastne kreditne zadruge, ki se naj združijo v matici. Naloga matice naj je, da nadzoruje poslovanje teh zadrug in da ima pri odločevanju kreditov po predlogih podružnic, koncediramo tudi to, svojo odločilno besedo. Vse podružnice centralne kreditne zadruge so pod državnim nadzorstvom.

Predaleč bi nas zavedlo, če bi se hoteli spuščati v podrobnejšo kritiko projekta. Ugotavljamo — smo li morda res preslišali? — da ta referat ni bil iznešen na obnem zboru Saveza nabavlj. zadrug, pač pa na neobvezni predkonferenci glavnega odbora. Pri nas je pač vse mogoče in pripeti se lahko, da bo predlog pozdravil in si ga osvojil sam g. finančni minister ter ga zapisal v finančni zakon — ne da bi bili vprašani za mnenje drž. nameščenci in ne da bi se se-zvala kakšna anketa prizadetih. Sicer pa predlog ni niti izviren, saj ga je prvi obelodanil g. Rostan. Glej tudi polemiko g. Vujnovića, upravitelja Saveza na ta predlog in na repliko g. Rostana, ki sta objavljeni tako v Čin. Glasniku kakor v Našem Glasu.

Bojimo se, da nastopijo proti temu, če tudi idealno zamišljenem načrtu, izvestne skupine državnih nameščencev z vso silo in da započeta akcija ne bo vzbudila v njih baš simpatij do nabavljalnih zadrug. In to je ona kočljiva točka, ki nam narekuje, kar smo zapisali...

Obljubljeni so nam o tej stvari nadaljnji dopisi.

Kdor v javnih lokalih ne zahteva „Našega Glasu“, se sramuje svoje lastne suknje!

Uradniški kreditni zakon.

(Ivan Rostan).

(Nadaljevanje in konec).

V zadnjem članku sem nehoti krenil malo v stran. Da pa ne bo preveč teoretiziranja, ki čisto več škodi ko koristi jasnosti razlage, je potrebno, da pridem po najkrajši poti h koncu svoje replike in s tem podam možnost, da še kdo drugi poseže v besedo.

Važno se mi zdi namreč samo še razčistiti vprašanje, ki sem se ga jaz v svojem referatu o Urad. kred. zakonu le približno dotaknil, pa ga je g. Vujnović takorekoč osvojil. Gre namreč za vprašanje, ali naj bi bila Zveza nabavljalnih zadrug obenem tudi bodoča centralna ustanova drž. nameščencev, oziroma, da bi bila ta centralna kreditna ustanova le nekak odsek omenjene Zveze, takorekoč nje podrejena filiala.

O tem se da mnogo razpravljati za in proti. Moje mnenje se nagiblje na to stran, da je treba dati tej centralni kreditni ustanovi potrebno avtonomijo in lasten delokrog. To je tembolj naravno in logično, ker bo ta kreditna centrala, čim ji bodo zajamčena finančna sredstva, postala vogelni kamen vsega uradniškega gospodarskega poprišča.

Ona naj bi nam bila tisti vir, iz katerega bomo črpali svoje sile, da ne omahnemo v naporih za izboljšanje našega gospodarskega položaja kakor tudi v povzdigo našega propadlega moralnega kredita. Napredni sloj smo. In kot taki se zavedamo, da leži naš spas edino v združništvu.

Zato vsi v zadruge! Naš cilj mora biti ta, da se posamezne edince našega uradniškega združništva spoje v omrežje in da se to omrežje oplodi, razširi in vzajemno posploši tako, da bo to naše skupno gospodarsko delo zadobilo svoj prirodn center v uradniški združni zvezi. Šele tako zgrajena močna gospodarska organizacija v zvezi z enako močno, disciplinirano stanovsko armado nam bo rodila toliko zaželeno enakopravnost, ki so je deležni doslej le pripadniki pridobitnih slojev.

Da pa se bodo ti gmotni viri, ki si jih bo državno nameščenstvo takorekoč iz sebe iztisnilo in jih položilo kot svoj neprecenljivi dar na žrtvenik celokupnosti, tudi v resnici pretakali po načelih zdrave gospodarske politike stvarno in nepristransko po celi državi, bo morala, kot sem že uvodoma naglašal, imeti centrala v Beogradu tudi po pokrajinah svoje filiale, ki naj ne bi samo zbirale denarje za to centralo, nego tudi prvenstveno zaplovale svoj cenen kredit v korist državnih nameščencev in njihovih gospodarskih in socialnih naprav v teh pokrajinah.

To so zelo resne in važne stvari, ki zaslužijo, da se o njih zasllišijo vse zveze državnih nameščencev, da povedo svoje mnenje, zlasti še glede na tehniško stran načrta Urad. kreditnega zakona in uredbe za izvrševanje tega zakona.

V ta namen naj se skliče čim prej gospodarska anketa, vsekakor pa pred sestankom nove narodne skupščine, ki bo izšla na jesen iz volitev.

„Narodno djelo“ vprašuje: Kaj je boljše, ali da ima državni nameščenec dobro plačo, ali da kot finančni uradnik vzame 10.000 Din podmite in je potem državna blagajna prikrajšana za 1.000.000 Din?!

Vestnik.

Izplačilo razlik. V finančnem ministrstvu se pripravlja uredba ministrskega sveta, po kateri se naj izplačajo razlike drž. uslužbencem za čas od 1. okt. 1923 do 1. maja 1924 iz kredita 10. mil. Din, ki je določen v partiji 56 letošnjega budžeta. Izplačilo se bo izvršilo na bazi principa, ki je bil usvojen pri lanskem izplačevanju: najpreje dobe ostali služitelji in zvaničniki, kar jim gre, potem pridejo na vrsto najnižji uslužbenci III. kategorije. Glavni Savez pa je zahteval, da se izplačajo preko tega principa razlike tudi družinam (vdovam in otrokom) vseh umrlih uradnikov, ki so bili prevedeni po novem zakonu in ki imajo potemtakem pravico do razlike.

Taktika za volitve. Državnozbornske volitve so razpisane. Kot važen čin v javnem življenju države in naroda interesirajo te volitve vse stanovske plasti. Za nas uradnike imajo pa te volitve popolnoma poseben značaj, jer služijo za povod iskoristitve činovniškega aparata radi izborne pobebe, piše Činovniški Glasnik v številu 129. V nadaljnjem konstatuje, da se je dosedaj uradništvo pokoravalo partizanskim nalogom, poziva pa vse tovariše, naj ne pozabljajo na svoje dostojanstvo kot državnih organov, ki jim naj je vedno pred očmi interes države in propis zakona. V najbolj neugodnem položaju so seveda politični uradniki, ker je njih usoda tesno zvezana s posrednimi režimi in političnimi organizacijami. Pa tudi za to uradništvo so gotove meje, ki se jih ne sme in tudi ne more prekoračiti, ne da bi bil pogažen zakon in poteptana morala. Gaženje zakona in morale se kaj rado maščuje nad uradništvom in če se je tudi izvršilo za stranko na vladi. Kajti ne smemo pozabiti, da se režim in vlade menjajo in da uradništvo kot celota ni od tega imelo nobenega haska. Moramo se pa pravilno razumeti — pravi list. »Ne zahtevamo nagrad, mi hočemo samo, da se z nami pravično postopa.« Vedno nas vladajo političarji in vedno smo imeli dovolj povoda, da smo se pritoževali. Optimisti nismo, zato vemo, kaj smemo pričakovati tudi od prihodnosti. Tudi nimamo razloga, da bi dvomili o novih razčaranjih, ki nas čakajo. Prošlost nam bode zrcalo za bodočnost. — List nasvetuje, naj bode vsakter nameščeneec kolikor mogoče rezerviran napram političnim strankam in da naj se vsak angažira v volivnem boju samo toliko, kolikor smatra, da se kot svobodni meščan zamore in mu je treba, da se angažira. Na ta način bodo interesi drž. nameščenecv zavarovani. »Čin. Glasnik« potem nadaljuje: Po novinarskih vesteh so šli naši slovenski tovariši za korak dalje. Oni ne žele samo, da se popolnoma emancipirajo od političnih strank, oni nameravajo celo, če so vesti točne, nastopiti skupno s privatnimi nameščeneci pri volitvah s svojo lastno kandidatno listo. Nemogoče je presoditi, kakšen bo uspeh. Naposled pa to nima velikega pomena. Glavno je, da se s samostojnim nastopom izrazi težnja po politični emancipaciji drž. nameščenecv od političnih strank, na katerih rovaš gre do vsi grehi, kolikor jih je. Ta poizkus naj je kot opomin sedanjim vladajočim vseh barv in nijans, da ne marajo biti uradniki samo kot ničvredni poslušalci in kot meščani druge vrste. Mi želimo temu poizkusu najpopolnejšega uspeha, vsaj moralnega, če že volilni izid ne bo ugoden. Moralni uspeh je v tem, da manifestira celokupno državno nameščenstvo v Sloveniji na dan volitev svojo stanovsko zavest z oddajanjem svoje kroglice za svojo uradniško listo...

Stranka državnih in javnih nameščenecv. Pri »Levu« je bilo 26. t. m. sklenjeno z veliko večino navzočih drž. nameščenecv, da nastopijo pri državnozbornskih volitvah s svojo kandidatno listo. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Rostan, dr. Kravina, Dermota, Čampa, Rifelj, dr. Fellacher, Beguš, Kolarič, Čeh in Oven. Politiki listi so prinesli več ali manj objektiv. poročila o tem sestanku. Naš list se kot glasilo nepolitič. stanovske organizacije ne spušča v podrobnejšo razpravo tega sestanka. Pač pa ima vsak naročnik lista pravico da pove o tem pokretu svoje osebno mišljenje. Predali so odprti vsem, pristašem in nasprotnikom tega pokreta, tako slej ko prej.

Politika ne nese. Kakor znamo, si je razdelil bivši odbor ali upravni svet Kranjske hranilnice 3 mil. Din za dobrodelne namene. V tem upravnem odboru so bile zastopane vse politične kapitalistične stranke po nekakem praporcu; bilo je teh gošpodov nekako 40. Vsak odbornik je sedaj prejel toliko in toliko dinarjev po ključu 3.000.000 Din deljene s štiridesetinko, toda s tem denarjem sme razpolagati za dobrodelne namene samo strankino vodstvo. V Nar. dnevniku smo brali, da sta dala od svojega deleža gg. dr. Ravnihar in dr. Jenko 30.000 Din za Narodno galerijo. Trdno smo prepričani, da se bode ta ali oni odbornik zmisllil tudi naše »Zvezet« ali pa vsaj našega glasila. Po »Jutru« št. 225 od 30. sept. 1926, je dolžnost političnih strank — ako treba — pomagati strokovnim in stanovskim organizacijam itd. Trdno smo prepričani, da se bodo tega principijelnega stališča domislile vse stranke in da bodo naši stanovski organizaciji, ker je nastala potreba in nam politika ni ne nese, prožile moralno podporo iz teh treh milijončkov. Darila bomo izkazali med prispevki

za tiskovni sklad ali se pa bo Zveza javno zahvalila. Ze sedaj prosimo za čestitke!

Pohvala naših zadrug. »Čin. glasnik« opozarja na nab. zadrugi v Kastvu in Mariboru; divi se njihovem delovanju in jih stavlja za vzgled vsem drugim zadrugam. Kastav, na skrajni južni in ogroženi točki Slovenije ima 56 članov, a ima rez. fonda 50.000 Din. Leto 1926 izkazuje 20.000 Din čistega dobička! Naš Maribor je kot zadruga na prvem mestu med vsemi zadrugami. Ima 1230 članov. Rezervni fond znaša 210.000 Din in leto 1926 so zaključili s 200.000 Din (!) čistega dobička. Imajo svoj lastni dom in njih prodajalna je ena najlepših v vsem mestu. Vse delo se vodi točno, precizno in s polnim umevanjem. Popolen uspeh je navdušil člane, zato je v Mariboru tudi stanovska zavest najbolj razvita. Na čelu uprave je g. dr. Fr. Vidovič, a predsednik nadzornega odbora je g. Franc Škof.

Stanarina in osebna drag. doklada učiteljev parov, katerih eden je upokojen. Razglas fin. ministrstva DR br. 44.497/26 od 9. IV. 1926: A. B., učiteljica ima pravo na celu stanarino od onoga vremena dalje, od koga je njezin suprug primao penzijske prinaldžnosti, pošto stav III. čl. 38 čin. zak. uskračuje pravo na dve stanarine bračnom paru, koji su oboje drž. službenici u istom mestu, te bi dakle bez ograničenja stava III. čl. 38 č. z. svaki primao po jednu stanarinu, dok u ovom konkretnom slučaju muž nije više službenik, nego penzioner i kao takav u opće ne prima stanarinu. Tako isto ima ona od gore navedenog vremena dalje pravo na potpuni dodatak na skupoću, jer čl. 11 odluke min. saveta DR br. 42.300/24 ograničava pravo na pun lični dodatak naročito samo u slučaju, da su muž i žena aktivni državni službenici u istom mestu; što ovde nije slučaj, jer je njezin suprug penzioner.

Boj za zvišanje plač v Franciji. Aktivnost srednješkolskih profesorjev. Francoski tovariši nadaljujejo odločilen boj za zvišanje plač z ozirom na današnje cene, ki so absolutno nezadostne za življenje. Zboljšanje francoskega franka je prineslo uradnikom več škode kot koristi, kajti zboljšanje ni takoj paralelno povzročilo padca cen, tako da so danes cene sedemkrat višje kot so bile pred vojno, dočim so plače komaj štirikrat tako velike, v gotovih slučajih pa še niti toliko. Ta nezdravi in mučni položaj je izzval pri večini strokovnih organizacij zelo živo gibanje in proteste, ker ni vnešen v proračun za l. 1927 noben kredit za zboljšanje plač. To gibanje se posebno opaža pri srednješkolskih profesorjih, katerih plače so bile pred vojno ugotovljene kot nezadostne. Te razmere so vstanu odstraniti znatno število profesorjev, ki se bodo pač posvetili bolj pridobitnim poslom. Neka skupina sindikalnih profesorjev je sklenila sledeče: 1. Poziva se centralni sindikat, da zbira podatke o mestih, v katerih bi se zamogli zaposliti profesorji in sicer v trgovskih, industrijskih in finančnih podjetjih. 2. Sklene, da se več ne navaja svojih najboljših učencev, da se pripravljajo na profesorski stan, ki prinaša le življenske neprilike. P.

Tolmačenje uradniškega zakona. Na lični dodatak penzionera ne može se staviti zabrana za privatna dugovanja shodno čl. 22. Rešenja. Po vlastiti pristanku jednoga penzionera zatražila je privatna stranka u smislu čl. 120. činovničkog zakona zapljenu penzijskih prinaldžnosti, dakle i ličnog dodatka na skupoću koji se dodatak može u smislu čl. 28. odluke Ministarskog Savjeta D. R. br. 107.201 plijeniti samo za državna potraživanja. Temeljem toga stavljen je upit na Generalnu Direkciju Državnog Računovodstva u tom pravcu da li se na temelju vlastitog pristanka penzionera može vršiti ustega njegovog ličnog dodatka u smislu čl. 22. spomenute odluke Ministarskog Savjeta od 8. oktobra 1924. D. R. br. 107.201. Na taj upit stiglo je aktom od 29. marta 1927. D. R. br. 38.657, da se obzirom na čl. 120. zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda od 31. juna 1927. i po čl. 22. odluke Ministarskog Savjeta D. R. br. 107.201 1924. god. na lični penzijski dodatak na skupoću može staviti zabrana jedino sudskim putem i to samo za državna potraživanja i za izdržavanje, a nikako i za privatna dugovanja. Tumačenje čl. 153.* zakona o činovnicima u pogledu uživanja dviju penzija, koje su pripale prije stupanja na snagu novog zakona o činovnicima. U pogledu tumačenja čl. 153. zakona o činovnicima donijela je Generalna direkcija Državnog Računovodstva aktom od 10. febr. t. g. D. R. br. 13.045 slijedeće objašnjenje: »Određba prvog stava čl. 153. zakona o činovnicima i ostalim

državnim službenicima građanskog reda odn. čl. 139. zakona o državnom saobraćajnom osoblju, ne odnosi se na one penzionere, koji uživaju penzije po raznim propisima. Prema tome imaju državni penzioneri, kojima su pripale dvije penzije (lična i porodična) prije stupanja na snagu novog zakona o činovnicima, pravo na obje penzije. U koliko pak je koje lice uživalo penziju po starim propisima, pa mu je kasnije pripala i druga penzija po novim propisima to ovo lice zadrži pravo samo na jednu, t. j. veću penziju.* Isplata novoregulirane porodične penzije ne može se vršiti dok ne uslijedi odluka glavne kontrole, koja se saglasuje sa rješenjem o reguliranju penzije. Da bi se posve ispravno mogla tumačiti odredba točke 6. raspisa D. R. br. 102.000 od 30. jula 1926. i prema istoj uređovati, zamolila je delegacija ministarstva financija u Zagrebu aktom od 6. aprila 1927. br. 9181 Generalnu direkciju državnog računovodstva za izdavanje točne upute u pogledu tumačenja točke 6. gore spomenutog raspisa. Na taj upit stiglo je od Generalne direkcije aktom od 20. aprila 1927. D. R. br. 50.272 riješenje slijedećeg sadržaja: »Saobrazno principu, istaknutom u našem raspisu D. R. br. 102.000 1926. god. isplata novoreguliranih porodičnih penzija ne može se vršiti prije nego što se ne dobije saglasna odluka Glavne kontrole. Sve dotle ima se nosiocu porodične penzije isplaćivati samo akontacija u smislu st. 3. čl. 152. zakona o činovnicima«.

Zagr. »Naš Glas.«

Iz Nemčije. Prilikom poslednjih manifestacij, ki so jih uprizorile vojaške zveze iz cele države v Berlinu, je Zveza nemških policijskih nameščenecv razposlala na vse člane apel, v katerem jih je zasklinjala, da ob teh šovinističnih slavljih tudi trenotno ne smejo pozabiti na svoje dolžnosti kot republikanski nameščeneci. Zbog tega apela, ki so se mu vsi nameščeneci pokorili, napada kapitalistično časopisje, osobito ono, ki ga podpira veleindustrija, vse uradniške organizacije kar vprek na najljutejši način in zahteva od vlade, da nastopi proti njim po zakonu, češ da so prekoračile delokrog in mejo svojih statutih. Videti je, da so hoteli nemški veleindustrijalci, ki so z denarjem inscenirali te manifestacije, posnemati italijanski fašizem, ki je kakor znano prav na isti način podprt, po Mussoliniju insceniral »pohod na Rim«. In prav isto, kot italijanski, so hoteli tudi nemški fašisti. Državi vdani organi so nakano spregledali, in puč preprečili, zato tolik gujev in jeze na uradništvo, ki izpolnjuje svoje dolžnosti.

Združitev korporativnih organizacij v Avstriji. Uradniki v Avstriji so organizirani na sindikalnem temelju. Doslej še ni obstojala tako trdna zveza med posameznimi sindikati. Upajo pa, da do te zveze kmalu pride. V teku so dogovori med več skupinami drž. uslužbencev za združitev v eno močno zvezo. Beležimo posebno združitev uradništva poštne ministarstva z ostalimi uslužbenci poštne-telefonske stroke, s čemer je dosežena popolna enotnost akcije navedenega resorta. P.

Avstrijski drž. uslužbenci ne bodo smeli stavkati. Zveza dunajskih trgovcev in industrijecev je sklenila predložiti vladi zakon, s katerim bi se drž. uslužbencem v splošnem prepovedala stavka. Z ozirom na ta predlog bi se morala smatrati vsaka kolektivna akcija, ki bi imela za cilj zapustitev dela, za kršitev dolžnosti. Vsakdo, ki bi oviral avstrijskega uradnika pri izpolnjevanju njegove dolžnosti, bi moral biti kaznovan z zaporom od osem dni do treh mesecev. Uradniki, ki bi se sporazumeli, da vrše sabotažo ali pasivno rezistenco, se morajo upokojiti z zmanjšanimi pokojninskimi prejemki. Z ozirom na ta predlog dunajskih trgovcev in industrijecev piše uradniško glasilo »Der Bund«: »Ali je stavka izraz volje mase drž. uslužbencev, ki gledajo v stavki neko višje pravo za rešitev svojega obstanka, torej neki akt elementarne solidarnosti, v tem slučaju se stavka ne more preprečavati z zakonsko prepovedjo — ali pa stavka ni izraz volje mase; v tem slučaju mora gibanje hitro propasti vsled pomanjkanja moralne sile. Toda voditelji, ki razmišljajo v čutijo svojo odgovornost, vedo, kaj bi pomenil ta neuspeh za celo gibanje. Gotovo je in v tem ima več garancije, da stavk ne bo vsak dan ampak v najstrožji zakonski prepovedi. Ako se torej v gotovih krogih zahteva zakonska prepoved stavke, se ne sme pozabiti, da se za tem skriva nekaj drugega. Težnja je ne samo, da se prepove pravica do stavke ampak pred vsem, da se onemogoči organizacija uradnikov. P.

Minimum uradniških prejemkov v Združenih Državah. Glasom poročila »American Federation of Labor« je poslanec Belš iz Kalifornije predložil parlamentu zakonski načrt, ki je naletel na veliko simpatij in ki ima namen določiti minimum prejemkov za ameriške uradnike in uslužbence. Uradniki in sluge bi se uvrstili v štiri kategorije: 1. administrativna, računovodska in finančna stroka s prejemki od 1500 do 7500 dolarjev; 2. tehnične in naučne stroke s prejemki od (začetnih) 1860 do (končnih) 7500 dolarjev; 3. stražniška služba s prejemki od 780 do 3300 dolarjev; 4. sluge in uslužbenci v drž. gospodarskih podjetjih 60 centov na uro do 3600 dolarjev letno.

V Nemčiji je sklenila vlada, da zviša državnim nameščencem prispevke za stanarino, to pa vsled tega, ker so podražili hišni lastniki s 1. aprilom letos stanovanja. — Tudi nameščencem v naši državi se obeta povišanje stanarine in to s 1. novembrom. Naša Zveza opozarja in trka od časa do časa pri merodajnih. Stiska je že sedaj neznosna. Kaj bode potem, če si bodo vsepovsodi batirali ušesa — Bog znaj!

Pasivna rezistenca visokih avstrijskih uradnikov. Zveza pravnikov — finančnih uradnikov v

Avstriji je glasom lista »Veko« sklenila izvesti sindikalni boj proti dunajski odvetniški zbornici. Ta sklep je odgovor predsedniku zbornice, ki je v nekem časnikarskem članku napadel uradnike kot stan. Na pismo, ki so ga finančniki uradniki — pravniki naslovili na odvetniško zbornico, je ta odgovorila, da nima nobenega vpliva na časnikarsko delo predsednika.

Uradniki so sklenili, da v prihodnje ne dajo nobenih pojasnil niti telefonično niti drugim potni, ki bi jih zahtevali odvetniki. Ta odloka pasivne rezistence bo imela gotovo rezultat. Ako se pa ta način boja vzdrži in prenese tudi na nižje in srednje uradniške kategorije, bodo časniki v tem videli velik škandal.

Zakon o uradniških prejemkih v Švici v nevarnosti. Boj za uradniški zakon v Švici je postal še ostrejši odkar je zvezni svet pričel akcijo, da poskuša z zakonom povečati delovni čas. Komisija, ki je imela tekom par sej proučiti zakonski načrt, se je morala izjaviti o dveh členih, ki bi se morali unesti v zakon o plačah in s katerih pomočjo bi se imelo vezati vprašanje plač iz vprašanjem podaljšanja delovnega časa. Uradniške organizacije so

nastopile odločen boj proti takemu razumevanju problema uradniških prejemkov. Rezultati njihovega boja so še negotovi.

Kdor bere naše glasilo,
pa ni njegov naročnik, hodi
v sosedov vrt po jabolka!

Underwood

pisalni stroj ima svetovni sloves,
nad 2,000.000 strojev v prometu, nedosegljiv v trpežnosti in vsled tega najcenejši.

LUD. BARAGA,
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

C. J. Hamann, Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Cenejše kot pri
razprodajah

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg šte. 17.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

prilaga svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Obiščite

novourejeni
oddelek za

gospode

Trpežno blago

Najnižje cene

Modna trgovina

za dame in

gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Kupujte domače izdelke:

Pecivni prašek in vanilni sladkor
znamke

„ADRIA“

Nova manufakturna trgovina!

JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana

Stari trg št. 21

Poleg Zalaznika

nudi vsakovrstno blago po najnižji ceni.

Državni nameščenci na obroke.

Kr. Dvorni dobavitelj

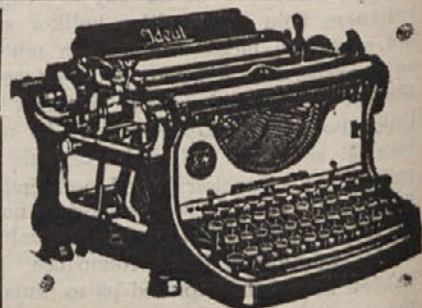
Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese

špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Razširjajte „Naš Glas“!

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D

najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

Najboljši

šivni stroji in

kolesa znamk

Grizzly in Adler

ter švicarski pe-

tilni stroji „Dobro“

za rodbino, obrt

in industrijo

Josipa Petelinca

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

Ustanovljena 1. 1889

Telefon šte. 2.016

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena 1. 1889

Postni ček 10.533

Stanje vložnega denarja
nad 277 milijonov dinarjev.

(GRADSKA STEDIONICA)

LJUBLJANA

Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja
nad 1.108 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.